

Р. Ф. Кирчів, Ю. Л. Булаховська

Конопніцька Марія

КОНОПНІЦЬКА Марія (Konopnicka Maria; псевд. і крипт.: Marko, Ko-Mar, Jan Waręż, Piotr Surma, Jan Sawa, Humanus, Ursus, Mruczyśław Pazurek, М. К., К.; 23. 05. 1842, м. Сувалки, нині Підляс. воєводства, Польща – 08. 10. 1910, Львів) – польська письменниця. Від 1849 мешкала у м. Каліш (нині Великопольс. воєводства), освіту здобула вдома та в пансіонаті сакраменток у Варшаві (1855–56). Редагувала 1884–86 демократ. тижневик для жінок «Świt». Від 1890 працювала в Австрії, Німеччині, Італії, Франції, Швейцарії, Чехії. Постійною її супутницею того часу була [М. Дулемб'янка](#). Від 1903 мешкала в с. Жарновець (нині Підкарпат. воєводства, Польща). Творчості К. притаманні громадян., патріот. й інтернац. мотиви, інтимність, філософічність, використання фольклору. Авторка поет. циклів «W górach» (1876–78), «Obrazki» (1879–80), зб. віршів «Poezje» (т. 1–4, 1881–96), «Linie i dźwięki» (1897), «Italia» (1901), кн. оповідань, новел, нарисів «Cztery nowe» (1888), «Moі znajomi» (1890), «Na normandzkim brzegu» (1904), а також низки творів для дітей та літ.-крит., істор.-літ. праць. У поемі «Pan Balcer w Brazylii» (1892–1906) відобразила поневіряння польс. та укр. селян-емігрантів. Неодноразово відвідувала Львів, описала низку міських реалій. Укр. мовою окремі твори К. переклали П. Грабовський, В. Щурат, П. Крат, П. Єфремов, Б. Лепкий, А. Лотоцький, М. Рильський, С. Масляк, М. Рудницький, Д. Павличко, В. Струтинський, М. Пригара, Р. Лубківський та ін. У Жарновцю засн. Музей К. (1960), у Сувалках та Каліші їй встановлено пам'ятники; ім'ям К. названо школу (1992) й одну з вулиць Львова. Упорядковано двомовну зб. поезій Лесі Українки та К. «Співачки зорі провідної» (К., 2002).

Основні твори

укр. перекл. – До жінщини: Поема. Перемишль, 1899; Мендель Гданський: Оповідання. К., 1909; Катеринослав, 1920; Як милосердила ся громада: (Образок з життя швейцарського люду). Чц., 1911; На дорозі: Оповідання. К., 1918; Дим: [Оповідання]. Х.; К., 1930; Вибрані твори. Л., 1954; Про карликів та сирітку Марисю: Казка. Л., 1955; Про гномів-краснолюdekів та сирітку Марисю. К., 1972; Пан Бальцер у Бразилії: Новели. К., 1974.

Рекомендована література

1. Буяльський Б. Творчість Марії Конопніцької // Наук. зап. Вінн. пед. інституту. 1951. Вип. 2;
2. Пачовський В. Твори Марії Конопніцької в перекладах на українську мову // Жовтень. 1956. № 7;
3. Пиотровская А. Г. Творческий путь Марии Конопницкой. Москва, 1962;
4. Франко І. Марія Конопніцька // Франко І. Зібр. тв. у 50 т. Т. 33. К., 1982;
5. Ведіна В. П. Марія Конопніцька. К., 1987;
6. Булаховська Ю. Леся Українка і Марія Конопніцька (порівняльно-типологічне зіставлення) // Січ. 2010. № 12.

Бібліографічний опис:

Конопніцька Марія / Р. Ф. Кирчів, Ю. Л. Булаховська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-4527>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).